

Панасюк Світлана Леонідівна 

канд. пед. наук, доцент кафедри музичного мистецтва
Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ В УМОВАХ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ

Здатність людини мислити в образах створила таке унікальне явище, яке ми називаємо мистецтвом. Створення художніх образів вимагає від митця максимальної активізації образного мислення. В свою чергу, для того, щоб досягнути художні образи мистецтва, майбутні фахівці повинні мати сформоване образне мислення. Саме воно має непересічне значення для повноцінного, цілісного сприйняття світу, формування переконань, поглядів та системи цінностей особистості. Тому проблема розвитку образного мислення здобувачів освіти вищих мистецьких шкіл є важливою і потребує глибокого та ґрунтовного вивчення.

Узагальнюючи досвід вивчення поняття «образне мислення», зазначимо, що в ряді наукових досліджень образне мислення пояснюється як один із видів художнього мислення, основою якого є музичне сприйняття. Однак, у сучасній психології образне мислення розглядають як діяльність, що являє собою процес перетворення звукової реальності в художньо-образну реальність, під дією якої відбувається гармонійний розвиток особистості.

Образне мислення – основний вид мислення здобувача освіти мистецької школи. Запам'ятати в музиці можна тільки те, що зрозуміло і впливає на емоційну сферу. Тому так важливо показати студентам зв'язок світу мистецтва з їх особистим світом, залучаючи до музики на особистісно-вагому для них матеріалі [1].

Розвиток образного мислення студентів вищих мистецьких закладів здійснюється в процесі творчої діяльності. В рамках фахової підготовки в мистецьких закладах можливо умовно виокремити певні напрямки означеної активності. Пошукова творчість націлена на теоретичне опанування музичним твором, творчо-науковий пошук щодо обґрунтування виконавської концепції музичного твору, виявлення засобів переконливого її відтворення, аналізу та інтерпретації. Вона орієнтує студентів до ефективного репертуарного пошуку в контексті самостійної творчої діяльності з побудови концепції музичного твору на основі художньо-виконавського і методичного аналізу мистецтвознавчих джерел [2].

Художньо-вербальна інтерпретація музичного твору ґрунтується на здатності до створення переконливої, емоційно-насиченої, особистісно-усвідомленої, художньо-вербальної рецензії до музичного твору. Вона забезпечує реалізацію творчо-теоретичних пошуків, що відбуваються на рівні практичного втілення творчих результатів у інтерпретаційно-виконавській діяльності.

Методико-практична творчість студентів вищих мистецьких закладів формується на основі набуття, поглиблення й систематизації знань змісту та еволюції жанрів і стилів музичного мистецтва, відповідних виконавських та методичних прийомів опанування музичного твору [3].

Отже, при вивченні й інтерпретації музичних творів ми концентруємо увагу майбутніх виконавців на наступних позиціях - розумінні та умінні виявляти зміст музичного твору; розумінні специфіки й особливостей музичної мови; адекватності інтерпретації музичного твору (жанрово-стильова відповідність); формуванню цілісного образу музичної

події або явища з урахуванням вербального аналізу твору, що інтерпретується; здатності викликати у свідомості нові художні образи; здатності оперувати образами, тобто зіставляти, комбінувати.

До педагогічних умов, які сприяють розвитку образного мислення, виокремлюємо - стимулювання ціннісної установки майбутніх митців; організацію креативно-зорієнтованого, розвивально-освітнього середовища; здійснення індивідуального творчого супроводу.

Список використаних джерел:

1. Гринчук І. Проблема музичного мислення: теорія і методика розвитку. Діалектика музичного логосу та ейдосу : Навчально-методичний посібник .Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 224 с.
2. Олексюк О.М. Музично-педагогічний процес у вищій школі. К. : Знання України, 2009. 123с.
3. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). К. : Освіта України, 2008. 274с.